

EDUCACIÓ

Els pares només han rebut el 8% de beques de menjador d'aquest curs

El sector admet que la crisi i la retallada d'ajuts redueixen un 20% els nens que es queden a dinar a l'escola

Els pares han rebut aquest mes el primer pagament de beques de menjador del curs i és només el 8% del total. La falta d'ajuts i la crisi redueix un 20% els nens que dinen al centre i fa aflorar la carmanyola.

SÒNIA SÁNCHEZ

BARCELONA. L'endarreriment de la Generalitat en el pagament de les beques menjador, que a més han disminuït per les retallades, ja acumula sis mesos. A principis d'aquest mes d'abril, els pares han rebut el 8% de la quantitat total del curs, "l'equivalent només al setembre", segons explica el responsable de la comissió de menjadors escolars de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya (Fapac), Jaume Ramos.

Això ha agreujat els problemes econòmics de moltes AMPA, que han hagut d'avançar aquests diners o bé han endarrerit el pagament a les empreses proveïdores, com admet Ramos. Un forat de tresoreria que s'afegeix a l'increment de la morositat en les quotes, no només de menjador sinó especialment les d'associació a l'AMPA. La presidenta de la Fapac, Imma Fuyà, assegura que la falta d'ajuts (ja no reben cap subvenció de la Generalitat per la retallada) i la situació econòmica, que porta molts pares a deixar de pagar, està escanyant les AMPA. També ho denuncia el president de la Federació d'AMPA de Secundària (Fapacs), Pere Farriol, que defineix la situació de "retorn al voluntariat i la precarietat extrema". "En un any hem tornat 40 anys enrere", alerta. Farriol veu especialment "dramàtica" la situació dels menjadors escolars, que en gran part estan gestionats per les AMPA.

Menys alumnes becats

L'afectació ha estat diferent en cada cas. "No és el mateix un AMPA que té vuit nanos amb beca que una altra on 50 nens vénen d'un altre municipi", explica Ramos. Les beques menjador són obligatòries per a les famílies que han d'escolaritzar el seu fill a un centre públic d'un altre municipi quan no n'hi ha al seu (uns 31.000 casos), però, a més, la Generalitat atorga ajudes a les famílies amb pocs recursos per pagar una part del que costa el menjador escolar. La previsió del Govern per

al 2011 era que 61.000 nens rebrien aquest ajut però en els pressupostos per al 2012 aquesta xifra baixa fins als 48.000.

Menys beques i, a més, arriben més tard, tot i que fonts del departament d'Ensenyament asseguren que la transferència de recursos als consells comarcals, que són els que centralitzen la gestió d'aquestes beques i dels menjadors escolars en general, s'han fet des del gener de manera mensual, precisament per evitar tensions de tresoreria. Així, segons Ensenyament, els consells comarcals han rebut ja dos pagaments -febrer i març- corresponents a aquest curs (fins al 30 de gener no es va pagar el deute pendent dels últims dos mesos del curs passat).

Però les entitats responsables del servei de menjador, ja siguin AMPA o empreses concessionàries, coincideixen que no han rebut cap pagament fins a principis d'aquest mes. Ho corrobora el president de la Fapacs, que diu que en el cas de la secundària és més difícil de xifrar la quantitat rebuda perquè no tots els centres tenen menjador, com sí que passa a primària. Assenyala també

20%
Els rebuts del menjador impagats s'han duplicat fins a arribar al 20% d'aquest any

48.000
Beques no obligatòries previstes per al 2012 enfront de les 61.000 de l'any passat

que l'afectació ha estat diferent en funció del consell comarcal. "A Lleida per exemple no han cobrat res encara", apunta Farriol.

Es dupliquen els impagaments

També l'Associació Catalana d'Empreses del Lleure, l'Educació i la Cultura (Acellec), que agrupa empreses gestores d'aquests serveis, constata l'endarreriment de més de sis mesos en el cobrament de la primera part de les beques menjador. El 80% de les empreses d'aquesta patronal gestionen la totalitat del servei, incloent-hi el cobrament a les famílies, i han constatat també que s'ha duplicat el nombre d'impagats en l'últim curs, segons explica el vicepresident de l'entitat, Oriol Carbonell. "Si fa dos cursos hi havia un 2% de rebuts del menjador escolar impagats, l'any passat ens vam enfilar al 8%-10% i ara ja estem a tocar del 20%", explica Carbonell.

A més, segons xifres d'aquesta mateixa patronal, la crisi i la falta d'ajuts han reduït en un 20% el nombre d'alumnes que es queden a dinar a l'escola, una davallada que s'ha anat produint al llarg del curs

APRENDRE A MENJAR
A l'escola Bogatell de Barcelona, els nens també aprenen hàbits alimentaris. PERE TORDERA

i especialment en els últims dos mesos, com també constaten les AMPA i altres entitats gestores dels menjadors com la Fundació Catalana de l'Esplai i la Fundació Pere Tarrés.

"En molts centres on abans es quedaven el 90% de nens ara s'hi queden el 70%", diu la gerent de programes escolars de la Fundació Catalana de l'Esplai, Cristina Rodríguez. Una davallada que no sembla

Clam per integrar el menjador al projecte educatiu

Reportatge

S.S.
BARCELONA

Els nens de l'Escola Bogatell de Barcelona no s'avorreixen pas a l'hora de dinar. Però tampoc no deixen d'aprendre. Com a la majoria de centres de primària, el temps del migdia s'ha eixamplat per la pèrdua de la sisena hora, però, en aquest cas, això els ha donat més temps per al lleure educatiu. Els 21 monitors de la Fundació Catalana de l'Esplai que treballen al menjador d'aquest centre també s'encarreguen que els nens aprofitin aquestes dues hores i mitja per adquirir hàbits alimentaris, aprendre coses sobre els aliments i fins i tot fer els seus primers tempteigs a la cuina. Amb tallers de cuina, jocs al pati i videojocs d'ordinador, els tres quarts d'hora d'abans i

Informe
La comunitat educativa creu que el temps del migdia ensenya hàbits i valors

de després de dinar esdevenen aquí un temps integrat dins el projecte educatiu del centre.

Això és el que reclamen, precisament, els representants de la comunitat educativa, segons l'estudi *La millora dels menjadors escolars i el temps del migdia*, elaborat per la Fundació Catalana de l'Esplai basant-se en entrevistes amb tots ells. L'informe destaca el temps del migdia com "un temps educatiu" i reclama una "coordinació" més gran entre la direcció del centre, el claustre i l'AMPA per aprofitar aquest espai "no només per educar en els hàbits alimentaris, sinó també en hàbits socials, actituds i valors", diu la gerent de programes escolars de la Fundació, Cristina Rodríguez. "No es tracta d'atabalar els nens amb activitats, els cal esbarjo. Però es pot inserir aquest esbarjo en el projecte educatiu", afegeix.

Dels 4.573 centres escolars catalans, 2.665 (el 60%) ofereixen servei de menjador. Segons l'informe de la

Fundació, entre 250.000 i 400.000 infants catalans es queden a dinar a l'escola o a l'institut. Entre 12.000 i 18.000 persones treballen als menjadors escolars, un servei que mou entre 300 i 500 milions d'euros de volum econòmic global, sufragat per les famílies, que als centres públics paguen un màxim de 6,1 euros per àpat. La Generalitat hi aporta les beques obligatòries -per als nois desplaçats forçosament del municipi- i les no obligatòries -per a les famílies amb menys recursos.

L'estudi de la Fundació destaca que bona part dels menjadors els gestionen les AMPA, però "gairebé tothom" coincideix que la gestió no els correspon, sinó que s'ha d'encarregar la gestió "a una entitat o empresa especialitzada amb l'adequada coordinació amb la direcció del centre" per garantir-ne el caràcter educatiu. També reclamen garantir l'equitat en l'accés a aquest espai i, per això, demanen "incrementar la dotació de beques".

va tan dràstica a l'inici de curs, quan moltes escoles i instituts van fer una previsió similar a l'anterior en nombre de monitors per al menjador i molts pares van apuntar els seus fills confiant en la beca o en una millora de la situació econòmica familiar. "Però a mesura que avançava el curs i sobretot els últims mesos, molts pares han vist que no hi podien fer front" i han tret el nen del menjador, explica la directora d'escoles de la Fundació Pere Tarrés, Alexandra Feixas. Els rebuts retornats a aquesta entitat també s'han duplicat, passant del 5% de l'any passat a un 10% aquest curs.

Amb la carmanyola a l'escola

Però algunes famílies que no poden pagar la despesa de menjador tampoc no disposen del temps o els recursos per anar a buscar el nen al centre perquè dini a casa. Per això, cada cop hi ha més nens que s'emporten la carmanyola a l'escola,

com admeten des de la Fapac i des de la Fapaes. "Sobretot als instituts i en els últims cursos de l'ESO", explica Farriol, que adverteix que això "ha generat conflictes pels espais en alguns centres", ja que no disposen d'un lloc per refrigerar les carmanyoles ni perquè hi dinin els nois que no es queden al menjador. De fet, segons Cristina Rodríguez, "moltes escoles públiques no permeten als nens entrar amb carmanyola", pels riscos en la seguretat alimentària que pot comportar i les responsabilitats que se'n poden derivar.

Per això, la Fapaes reclama a la Generalitat una regulació d'aquest fenomen, que s'ha incrementat notablement a causa de la crisi. Ni la Fapaes ni la Fapac creuen que s'hagi de prohibir la carmanyola. "Seria un contrasentit -diu Ramos- perquè aquestes famílies no ho fan perquè vulguin, sinó perquè no els queda més remei".

La Fapac seguirà recollint firmes per la sisena hora

A més de la retallada en les subvencions i els problemes de caixa per impagaments dels socis, les AMPA estan preocupades perquè se'ls estigui "negant el dret de participació en el sistema educatiu", segons denuncia la presidenta de la Fapac, Imma Fuyà. Es refereix al rebuig del Parlament a admetre a tràmit la iniciativa legislativa popular (ILP) amb què la Fapac volia recuperar la sisena hora a primària, i que la Cambra ha frenat al·legant que la llei de pressupostos impedeix impulsar mesures que generin més despesa pública. La Fapac, que havia recopilat ja unes 30.000 adhesions, no es dona per vençuda i seguirà recollint firmes.

en breu

El ministre d'Educació, José Ignacio Wert, ahir després de la reunió del consell de ministres. REUTERS

Wert vol especialitzar les universitats i racionalitzar els títols

S.S. * BARCELONA

Crearà una comissió d'experts

"La reforma de la universitat és una prioritat", va dir ahir el ministre d'Educació, José Ignacio Wert, després del consell de ministres. Amb aquesta intenció és que el govern espanyol ha nomenat una comissió d'experts, formada per dotze persones de "diverses perspectives generacionals, procedències i orientacions ideològiques" -va dir Wert- perquè en faci una revisió. L'equip, que serà presidit per la catedràtica de bioquímica i biologia molecular de la Complutense de Madrid, Teresa Miras, i comptarà amb el catedràtic d'economia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) Salvador Barberà, té sis mesos per presentar les seves propostes.

"Desproporció inversió-resultats"

A l'espera del que determini aquesta comissió, el ministre va avançar ahir algunes de les seves intencions amb la reforma, enumerant els déficits que, al seu parer, té l'actual sistema d'educació superior estatal. Per a Wert, la relació actual entre nombre d'estudiants, universitats i oferta de titulacions "dista de ser òptima". El ministre va destacar també la "desproporció" actual entre els recursos invertits en la universitat, "iguals o superiors a la mitjana europea i de l'OCDE", i els resultats que generen, amb un 30% d'abandonament i cap centre de l'Estat entre els 150 més importants del món, va dir. Després de destacar que el 30% dels 2.413 títols actuals tenen menys de 50 alumnes, Wert es va mostrar decidit a "racionalitzar" l'oferta de graus i a impulsar l'especialització de les universitats per àrees de coneixement.

els cromos

CESC El jugador del Barça va penjar ahir una foto al seu Twitter amb un dels germans Gallagher, el Noel. El jugador va dir que havia coincidit a Barcelona amb un dels coneguts integrants del grup britànic Oasis.

VALENCIANO La número 2 del PSOE va respondre ahir a les polèmiques declaracions del secretari d'es-

tat d'Administracions Públiques, Antonio Beteta, i el va acusar de dedicar més temps al "cafelito" que a la seva pròpia secretària. Beteta, per cert, va demanar ahir disculpes.

ARÍSTEGUI L'exdiputat del PP Gustavo de Arístegui, que va caure en desgràcia a l'anterior legislatura per haver estat crític amb Rajoy, ha estat nomenat nou ambaixador a l'Índia. Un gest de magnanimitat del líder popular.

JAUME BOSCH El dirigent d'ICV va acusar ahir Duran de menysprear el País Valencià i les Illes. Resulta que Duran va enviar una carta a la militància en què defensa que l'autonomia quedi reservada per al País Basc, Navarra, Galícia i Catalunya. Què en pensaran al Bloc Nacionalista?

esmoletdeparaules

Corrector

Com a concepte desprèn una intensa ferum inquisitorial, a mig camí entre repel·lent i mestretites. I és per això que els que fem aquesta feina humil, i cada dia més necessària, ens disfressem de *lingüistes* o *assessors*.

Però els eufemismes no milloren el món, i encara menys un text mal escrit. Potser si anem al sentit més essencial d'aquest ofici li tornarem la dignitat. Deixeu-m'ho intentar plagiant dos mestres en la matèria: Daniel Cassany i Màrius Serra.

El corrector fa de mitjancer entre l'autor i el lector, i és bo que hi sigui perquè ningú llegeix el que escriu net de prejudicis. Ha de resistir totes les pressions d'un ofuscant amor de pare i fer el seu paper de llevadora tenint sempre al cap el futur lector.

Ell és el que assegura que el que l'autor es pensa que diu ho digui.

Qui afegeix pistes necessàries que l'excés d'omnisciència havia obviat. Amb un canvi d'ordre i una coma, fa llegidor el paràgraf feixuc alhora que s'assegura que Massachusetts, al llarg del llibre, surti sempre igual.

Això últim i corregir faltes, per a sort de tots, ho farà cada dia més una aplicació informàtica, però a veure quin savi trobarà la que doni sentit i intenció a un garbuix de paraules.

Per acabar-ho d'adobar, el que es dedica al català té la feina afegida de contrarestar el lliscament subtil i insidiós cap a la llengua veïna, i el repte -quasi impossible- de dir-ho amb paraules nostres.

Però el que li donallarg futur, beneïda genètica, és que al do de tenir coses a dir no l'acompanyi sempre el de saber-les expressar.

ALBERT PLA NUALART
LINGÜISTA I ESCRIPTOR

vist altwitter

Xavier Trias (@xaviertrias)
Alcalde de Barcelona

"Si una ciutat ha fet els deures és Barcelona, tenim unes grans possibilitats, per això no pot ser que se'ns castigui"

Elisabet Terrades (@eligirona)
Polítloga

"Ens hauríem de plantejar que totes les obres públiques faraòniques incloguessin una part de capital privat. Els estudis d'inversió serien més rigorosos"

María Benito (@Maria_Benito)
Periodista

"Els préstecs del Banc Central Europeu als bancs espanyols han crescut un 50% al març. Suposen dos terços del total a l'eurozona"

Jordi Sánchez Navarro (@jordisn)
Investigador en ciències de la comunicació

"Sembla que ara el problema podria ser que massa pobres han estudiat una carrera universitària #contrareforma"

Salvador Mas (@boromas)
Emprenedor tecnològic, creador d'Openfinance

"Després de només 4 mesos (i un pressupost increïble), el missatge «no puc fer-hi més» de Rajoy hauria de comportar dimissió i que passi el següent"

Nicolas Sarkozy (@NicolasSarkozy)
President de la República Francesa

"És la uniformitat la que crea tensions a la República. Sí, la identitat corsa existeix en la República. L'especificitat de Còrsega és notòriament l'idioma: el cors és un patrimoni viu"

Jaume Clotet (@jaumeclotet)
Periodista

"He passat pel carrer d'en Robador i he vist la llarga filera de prostitutes. He sentit vergonya de ser un home"

Moisès Trullàs (@CalDirHo)
Informàtic i guionista

"Digueu-me, ¿a qui haurem de demanar responsabilitats si al final no en sortim a temps i ens enfonsem amb Espanya, eh? #TenimPressa"

Asier y Javier Humor (@AsieryJavier_HG)
Humoristes

"Repsol podria estar estudiant el patrocini de la desfilada del pròxim 12 d'octubre"

Jaume Balagueró (@jbalaguero)
Director de cinema

"Crec que ja no em ve més de gust pagar amb els meus diners les despeses de la casa reial, els seus sous, els seus vins, el seu servei, les seves despeses. A vosaltres sí?"

iaquí

El pa de cada dia a l'escola

Hi ha indicadors econòmics que omplen titulars però són ambigus, o virtuals. I n'hi ha que es toquen i s'entenen.

Les associacions de pares i mares a les escoles pateixen retards en el cobrament de beques, també la morositat de famílies, i constaten com la crisi va travessant més i més capes. Dos de cada deu nens que abans feien servir el menjador escolar han deixat de fer-ho, d'altres reclamen les instal·lacions però per portar-hi la carmanyola. Aquest és el pa de cada dia del 2012 a les nostres escoles. I agreuja una situació que ja era estranya, la feina de substitució de pares i mares voluntaris organitzant els migdies per satisfer una necessitat social però no escolar, i l'esforç de moltes entitats formant monitors de menjador. En els últims anys he pogut comprovar com es milloraven els menús, se'n controlava la qualitat, s'equilibraven les dietes, com l'escola avançava cobrint necessitats específiques per a nens al·lèrgics, o celíacs. El menjador escolar és un espai educatiu, de convivència, també de formació d'hàbits, i en alguns casos garanteix als nens una alimentació més equilibrada al migdia que la que els espera a casa al vespre. Aquest espai bàsic, de primera necessitat, genera situacions incòmodes, nous dilemes. Què has de fer amb un nen si els pares no poden atendre'l a casa ni pagar el menjador? Més pressió per a les AMPA.

CARLES CAPDEVILA
DIRECTOR DE L'ARA

la triada del director

■ L'entrevista de **Catalina Serra** al galerista **Emilio Álvarez**.

■ El reportatge de **Sara González** i **Marc Colomer** sobre el canvi d'estratègia del PP, que ha decidit passar a rebatre a peu de carrer els arguments a favor de la independència.

■ La crònica de **Xavier Cervantes** sobre el concert d'ahir de **Sílvia Pérez Cruz** al Liceu, on va presentar el seu *11 de novembre*.

director@ara.cat
Twitter: @carlescapde

el sumari

Les claus d'avui
p. 2-3

Tema del dia
p. 4-6

Política
p. 8-10

Internacional
p. 12-16

Economia
p. 18-21

Societat
p. 22-27

Mirades
p. centrals

Debat
p. 30-33

Entrevista
p. 34-35

Cultura
p. 36-39

Esports
p. 40-44

Serveis
p. 46-49

Televisió
p. 50-51

Mèdia
p. 52-53

Passi-ho bé
p. 54-55

Contraportada
p. 56